

2021

SANSKRIT — GENERAL

Paper : SEC-B-1

(Spoken Sanskrit and Computer Awareness for Sanskrit)

Full Marks : 80

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

1. (a) यथेच्छम् **अनुच्छेदद्वयं** संस्कृतभाषायाम् अनूद्य देवनागरीलिप्या लिखत। 10×2
- (i) Śabarī was an old lady from a hunter family and she was an ardent devotee of Lord Rāma. Every moment in her life she was waiting for the arrival of her beloved Rāma to her hut. She kept the hut and the surrounding garden clean, neat and beautiful so that when Rāma would arrive he could lie down and relax there.
- (ii) Once an old and poor Brahmin came to see King Yudhiṣṭhira at his court on an evening. He prayed for monetary help to conduct the marriage of his daughter. Yudhiṣṭhira told him to come to his palace the next morning to collect the money. The Brahmin was full of hope that he would get help from the benevolent king.
- (iii) Corona virus has changed our lives. We are staying in our homes and not going out unnecessarily. We are spending much more time with our family and communication gap among family members is getting erased gradually. The virus taught us to be strong physically and psychologically and live for each other in hard times.
- (b) अधोलिखितेषु **द्वयोः** अनुच्छेदयोः आङ्ग्लभाषायां मातृभाषायां वा अनुवादो विधेयः। 10×2
- (i) पूर्वदिशायाम् उदेति सूर्यः पश्चिमदिशायां च अस्तं गच्छति इति दृश्यते लोके। परन्तु अनेन इदं न चिन्तनीयं यत् सूर्यो गतिशील इति। सूर्यः अचलः, पृथिवी च चला। पृथिवी स्वकीये अक्षे घूर्णति इति साम्प्रतं सुस्थापितः सिद्धान्तः। सिद्धान्तः अयं प्राथम्येन येन प्रवर्तितः, स आसीत् महान् गणितज्ञः ज्योतिर्वित् च आर्यभट्टः।
- (ii) कस्मिंश्चित् वने खरनखरो नाम सिंहः प्रतिवसति स्म। स कदाचित् इतस्ततः परिभ्रमन् क्षुधार्तः न किञ्चिदपि आहारं प्राप्तवान्। ततः सूर्यास्तसमये एकां महतीं गुहां दृष्ट्वा सः अचिन्तयत्— “एतस्यां गुहायाम् अवश्यं रात्रौ कश्चित् जीवः आगच्छति। अतः अहं अत्रैव गुप्तो भूत्वा तिष्ठामि” इति। ततः रात्रौ गुहायाः स्वामी दधिपुच्छः नाम शृगालः समागतः।

Please Turn Over

- (iii) कस्मिंश्चित् ग्रामे मित्रशर्मा नाम ब्राह्मणः आसीत्। सः अतीव निर्धनः। कदाचित् स ग्रामान्तरं गतवान्। तत्रत्यः भूस्वामी अतीव दयालुः आसीत्। सः ब्राह्मणाय दानरूपेण एकम् उत्तमम् अजं दत्तवान्। ब्राह्मणः तम् अजं स्वग्रामम् आनेतुम् उद्युक्तः। परन्तु अजः मार्गे इतस्ततः धावितुम् आरब्धवान्। अतः ब्राह्मणः तम् अजं स्कन्धे निधाय ग्रामाभिमुखं प्रस्थितः।

अथवा,

- (a) Give a brief account on the input units of a computer. 10
- (b) What are the output units of a computer? Briefly introduce any two of them. 10
- (c) What are the operating systems in a computer? Write the names of the leading operating systems. 1+3+6
What are the main characteristics of an operating system?
- (d) How to create a website using HTML, CSS and Java script? 10

2. यथेच्छं विषयम् एकम् आश्रित्य न्यूनतया पञ्चाशदधिकाष्टशतशब्दैः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लघुप्रबन्धो लेख्यः। 20×1

- (a) कविषु कालिदासः श्रेष्ठः
- (b) नारीसुरक्षा तासां सबलीकरणञ्च
- (c) संस्कृतभाषायाः महत्त्वं प्रासङ्गिकता च।

अथवा

Write the steps for the mentioned jobs :

5×4

- (a) Page formatting in MS Word
- (b) Creating and editing a table in MS Word
- (c) Mail Merge in MS Word
- (d) Printing documents in MS Word.

3. प्रदत्तं सन्दर्भं पठित्वा तदनुसारम् अधःप्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेया। 2×5

एकदा काचिद् दरिद्रा रमणी बुद्धस्य समीपम् आगत्य मृतपुत्रस्य पुनर्जीवनाय तस्मात् किञ्चिद् भेषजं प्रार्थयामास। स तामुक्तवान् यत् स तस्याः पुत्रं जीवितं करिष्यति, यदि सा तादृशाद् गृहात् मुष्टिपरिमितं सर्षपम् आनयेत्, यस्मिन् गृहे कदापि कस्यापि मृत्युर्नाभवत्। शोकार्ता जननी द्वारात् द्वारान्तरं गच्छन्ती अपि तादृशं गृहं न प्राप्तवती। विषण्णहृदया सा प्रत्यावृत्ता। तदा बुद्धः तां शोकत्यागाय उपदिदेश। यतो मृत्युः सर्वेषां ध्रुव एव।

- (a) कीदृशी रमणी कस्य समीपम् आगच्छत्?
- (b) स तस्मात् किं याचते स्म? तेन च सा किं साधयितुम् ऐच्छत्?
- (c) स किमुक्तवान्?

(d) शोकार्ता जननी किं कृतवती?

(e) बुद्धः तां किमुपदिष्टवान्?

अथवा

Write the application, merits and demerits of Adobe Photoshop.

10

4. यथेच्छं विषयम् एकम् आदाय संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च पत्रं लेखनीयम्।

10×1

(a) आम्रफान-झञ्जायां सर्वस्वानां दरिद्राणां अन्नवस्त्रादिप्रदानमाध्यमेन साहाय्यार्थं मण्डलाधिकर्तारं (District Magistrate) प्रति पत्रम्।

(b) ग्रामस्थं पितरं प्रति नगरे अध्ययनरतस्य महाविद्यालयछात्रस्य परीक्षाफलं सूचयित्वा पत्रम्।

(c) समाजस्य उन्नतये सर्वैः मिलित्वा कार्यं साधनीयमिति सूचयित्वा मित्रं प्रति पत्रम्।

अथवा

Write in brief about Internet Browsers. What is incognito browsing? How to bookmark a desired website?

6+2+2